

PROTOKÓŁ Z II POSIEDZENIA RADY METROPOLITALNEJ

Ciała doradczego Zarządu Stowarzyszenia „Metropolia Warszawa” (dalej: SMW)

Data: 19.06.2023 r., godz. 11.00-13.00

Miejsce posiedzenia w trybie stacjonarnym: Pałac Kultury i Nauki, pl. Defilad 1, 00-091 Warszawa, VIII piętro, sala 853

PORZĄDEK OBRAD

1. Otwarcie spotkania.
2. Omówienie projektu Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla metropolii warszawskiej 2021-2027+.
3. Głosowanie Stanowiska nr 4/2023 Rady Metropolitalnej w sprawie Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla metropolii warszawskiej 2021-2027+.
4. Sprawy różne.
5. Zamknięcie posiedzenia.

1. Otwarcie spotkania, wręczenie nominacji członkom Rady Metropolitalnej.

Pan Maciej Fijałkowski, Przewodniczący Rady Metropolitalnej, Dyrektor Biura Funduszy Europejskich i Polityki Rozwoju Urzędu m.st. Warszawy, powitał uczestników posiedzenia oraz wręczył nominacje członkom Rady Metropolitalnej, którzy byli nieobecni na pierwszym posiedzeniu.

2. Omówienie projektu Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla metropolii warszawskiej 2021-2027+.

Pani Anna Laszuk z Wydziału ZIT Biura Funduszy Europejskich i Polityki Rozwoju Urzędu m.st. Warszawy zaprezentowała projekt Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla metropolii warszawskiej 2021-2027+ (dalej: Strategia ZIT). Prezentacja stanowi załącznik nr 2 do Protokołu. Omówienie uwzględniało również uwagi zgłoszone do projektu drogą elektroniczną do dnia 12 czerwca br. przez zainteresowane podmioty, w tym członków Rady Metropolitalnej. **Pan Maciej Fijałkowski** podsumowując prezentację przypomniał, iż Strategia ZIT jest dokumentem wdrożeniowym, zakres tematyczny dokumentu jest oparty na źródłach finansowania programów Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027 (dalej: FEM 2021-

Dofinansowane przez
Unię Europejską

2027) oraz Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (dalej: FEnIKS 2021-2027). Dokument został napisany maksymalnie ogólnie, aby każda jego ew. zmiana nie wymagała przejścia skomplikowanej ścieżki akceptacji.

W toku dyskusji podczas II posiedzenia Rady Metropolitalnej pojawiły się następujące pytania/opinie/rekomendacje:

- 1) **Pan Andrzej Rybus-Tołłoczko** podziękował za wcześniejsze omówienie uwag, które zgłosił drogą elektroniczną. Wskazał prośbę o uzupełnienie *Rozdziału 1. Diagnoza strategiczna* o krótki opis działania organizacji społeczeństwa obywatelskiego w metropolii warszawskiej. Zobowiązał się przygotować propozycję opisu. Powtórzył również prośbę o ujednoczenie w Strategii ZIT nazewnictwa w zakresie edukacji.

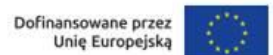
Odpowiedź: Pan Piotr Bobruk, Naczelnik Wydziału ZIT Biura Funduszy Europejskich i Polityki Rozwoju Urzędu m.st. Warszawy zadeklarował uzupełnienie *Rozdziału 1. Diagnoza strategiczna* o krótki opis działania organizacji społeczeństwa obywatelskiego w metropolii warszawskiej – na podstawie materiałów przekazanych przez **Pana Andrzeja Rybus-Tołłoczko**. Ponadto wyjaśnił, że zastosowane nazewnictwo dot. edukacji wynika z faktu, iż przytoczone zostały zapisy innych dokumentów, takich jak FEM 2021-2027 oraz SZOP FEM 2021-2027. Zadeklarował zweryfikowanie prawidłowości nazewnictwa z dokumentami programowymi.

- 2) **Pan Andrzej Rybus-Tołłoczko** wskazał postulat, który wcześniej zgłosił drogą elektroniczną, o rozwijaniu systemu Warszawskiej Karty Miejskiej jako narzędzia spójności w regionie.

Odpowiedź: Pan Maciej Fijałkowski przedstawił zarys systemu finansowania transportu publicznego w metropolii warszawskiej. Obecnie m.st. Warszawa dopłaca do systemu transportowego kilkaset mln zł/rocznie, ponadto jest obciążone tzw. janosikowym w wysokości ok 1,6 mld zł/rocznie. Subwencja rządowa jest nieznaczną – nie pokrywa ponoszonych kosztów. Sytuacja jest trudna. Jedynie po zmianie systemu finansowania, np. za pomocą ustawy metropolitalnej, możliwe będzie znaczne rozwijanie transportu publicznego w skali metropolitalnej.

Pan dr Mirosław Grochowski dodał, że instrument ZIT jest po to, aby integrować poprzez przedsięwzięcia. Na tym etapie ZIT nie rozwiąże wszystkich problemów, do tego potrzebujemy innych programów. Postulaty związane z rozwojem wspólnego biletu należy zgłaszać, uwzględniać w dokumentach strategicznych, jednak musimy mieć świadomość, że nie zostaną one zrealizowane za pomocą instrumentu ZIT.

- 3) **Pan Andrzej Rybus-Tołłoczko** zadał pytanie, które powiaty regionu warszawskiego

stołecznego nie są członkami SMW?

Odpowiedź: Pani Agata Wolpe, Zastępca Dyrektora Biura Funduszy Europejskich i Polityki Rozwoju Urzędu m.st. Warszawy poinformowała, że powiat piaseczyński, powiat legionowski, powiat nowodworski oraz powiat wołomiński nie są członkami SMW.

Pan dr hab. Wojciech Dziemianowicz uzupełnił, że członkostwo wszystkich powiatów w SMW nie jest wymogiem. Nie ma konieczności zachęcania do wstąpienia do SMW.

- 4) **Pan prof. Tomasz Komornicki** zwrócił uwagę na fakt, iż instrument ZIT ma służyć integracji metropolii, natomiast w Strategii ZIT nie są podkreślone elementy integrujące, np. w preambule. Już w diagnozie powinna zostać podkreślona rola powiązań funkcjonalnych w metropolii. Warto w diagnozie strategicznej uwzględnić badania Głównego Urzędu Statystycznego dotyczące dojazdów uczniów do szkół zlokalizowanych w miastach wojewódzkich. Te badania pokazują, które placówki edukacyjne pełnią dużą rolę w systemie mobilności.

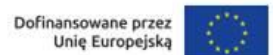
Odpowiedź: Pan Maciej Fijałkowski zaznaczył, że projekty edukacyjne są ważnym elementem Strategii ZIT, gdyż jest to druga największa usługa metropolitalna. Udział dzieci spoza Warszawy w warszawskich szkołach średnich kształtuje się na poziomie ok 40%. Edukacja jest największą pozycją w budżecie m.st. Warszawy. Kwestie edukacji również w kontekście jej wpływu na mobilność, będą szeroko omawiane podczas prac nad SRMW. Podczas prac grup tematycznych zostaną uwzględnione powyższe postulaty.

- 5) **Pan dr hab. Wojciech Dziemianowicz** zasugerował, aby ograniczyć diagnozę Strategii ZIT do minimum wymaganego przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej. W diagnozie do Strategii ZIT powinniśmy uwzględnić wyłącznie problemy/zagadnienia, które znajdują rozwiązanie w przedsięwzięciach realizowanych w ramach instrumentu ZIT. Wszystkie pozostałe aspekty zostaną uwzględnione w SRMW.

Odpowiedź: Pan Piotr Bobruk wskazał, że synteza diagnozy zawarta w Strategii ZIT jest skrócona, zawiera wyłącznie niezbędne zapisy. Jeszcze raz tą kwestię zweryfikujemy.

Pani Anna Laszuk przytoczyła zapisy Ustawy o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 z dnia 28 kwietnia 2022 r., które określają co powinna zawierać synteza diagnozy w Strategii ZIT (m.in. zapisy o wzajemnych powiązaniach gospodarczych, społecznych i środowiskowych), zatem te elementy powinny być uwzględnione w syntezie diagnozy.

Pani Agata Wolpe dodała, że Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej nie przekazało uwag do syntezy diagnozy.

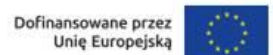
Pan dr Mirosław Grochowski postulował, aby pozostawić zakres syntezy diagnozy, skoro Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej nie zgłosiło uwag w tym zakresie.

- 6) **Pan prof. dr hab. Tomasz Komornicki** zwrócił uwagę na istotę integracji transportu publicznego. Zasugerował, aby w ramach *Celu 2. Poprawa jakości przestrzeni* uwzględnić również przedsięwzięcia, które mogą być realizowane poza instrumentem ZIT. Ponadto zapytał dlaczego w *Załączniku 4. Projekty komplementarne* uwzględniono wyłącznie projekty realizowane w Warszawie? Warto komplementarność zaznaczyć poprzez wskazanie punktów stykowych projektów transportowych realizowanych w Warszawie, które zostały wymienione w załączniku, z transportem publicznym w gminach/powiatach metropolii warszawskiej. Komplementarne są również inwestycje kolejowe, które obsługują metropolię warszawską. W Strategii ZIT powinniśmy wskazać inwestycje, które mogą mieć znaczący wpływ na potrzeby, cele oraz kierunki działań określone w dokumencie. Przykładem takiej inwestycji, jest budowa autostrady A2 w kierunku wschodnim, która wygeneruje w metropolii warszawskiej przyrost indywidualnego ruchu transportowego. Nawiązał do badań ruchu transportowego przeprowadzonych w Rzeszowie po uruchomieniu autostrady A4.

Odpowiedź: Pan Maciej Fijałkowski zaznaczył, że kluczowe dla mobilności w metropolii warszawskiej są węzły kolejowe, inwestycje Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad. Niemniej Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej określiło projekty komplementarne w ramach Strategii ZIT wyłącznie w zakresie transportu miejskiego. W programie FENIKS 2021-2027 Priorytet III, Cel szczegółowy 2(viii) wprowadzono liczne kryteria ograniczające (np. dofinansowanie dla projektów szynowych, gotowych, fazowanych). Dlatego te konkretne projekty znalazły się w *Załączniku 4. Projekty komplementarne*.

Pan Piotr Bobruk wskazał, że kwestie mobilności mamy opisane w Planie Zrównoważonej Mobilności Miejskiej (dalej: SUMP). Zaznaczył, że elementem SRMW będzie model funkcjonalno-przestrzenny. Będzie więc obszar możliwy do ujęcia postulatów **Pana prof. dr hab. Tomasza Komornickiego** dotyczących wymiaru przestrzennego zarówno w kwestiach mobilności, ale również w wymiarze usługowym, w tym usług edukacyjnych.

Pan dr hab. Wojciech Dziemianowicz zapytał czy gminy i powiaty metropolii warszawskiej wypowiedziały się na temat listy projektów komplementarnych? Czy wpisanie gminnych/powiatowych projektów komplementarnych w Strategię ZIT nie pomoże gminom/powiatom uzyskać finansowanie na ich realizację z innych źródeł? Czy gminy zgłaszały postulaty w tym zakresie? Zaznaczył, że w SRMW nie będzie listy konkretnych projektów. Ponadto postulował uwzględnienie w Strategii ZIT ogólnego zapisu dotyczącego

inwestycji krajowych w metropolii warszawskiej, które wpływają na przedsięwzięcia realizowane w ramach ZIT.

Pani Agata Wolpe potwierdziła fakt skonsultowania z gminami zakresu *Załącznika 4. Projekty komplementarne*. Ponadto poinformowała, że w perspektywie finansowej 2014-2020 mieliśmy uwzględnione przedsięwzięcia dodatkowe w Strategii ZIT, jednak nie miało to istotnego przełożenia na dodatkowe źródła finansowania. Dodała, iż projekty z zakresu mobilności miejskiej powinny być zgodne z SUMP.

Pani Anna Sikora przyznała, że zestawienie projektów komplementarnych było analizowane przez JST w oparciu o ograniczenia narzucone przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, tj. uwzględnienie wyłącznie inwestycji w zakresie transportu miejskiego. Wyraziła obawę o niedotrzymanie harmonogramu prac nad przygotowaniem Strategii ZIT – w przypadku, gdyby zestawienie projektów komplementarnych zostało poddane kolejnej analizie przez gminy i powiaty.

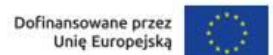
Pan Piotr Bobruk zaproponował, aby uzupełnić *Cel 2. Poprawa jakości przestrzeni* o wzmiankę odnośnie wspierania inwestycji finansowanych z innych źródeł, ale wpisujących się w założenia Strategii ZIT.

- 7) **Pan prof. dr hab. Tomasz Komornicki** zaznaczył, iż niezbędne w Strategii ZIT są zapisy dot. priorytetyzacji inwestycji. Zasugerował, aby połączyć ten element ze wskaźnikami – poprzez ich rozszerzenie, doprecyzowanie. Jako przykład inwestycji, która mogłaby stanowić priorytet, wskazał budowę dróg rowerowych wzdłuż dróg powiatowych. Priorytet powinny stanowić również inwestycje, które są powiązane z dużymi inwestycjami krajowymi.

Odpowiedź: Pan Maciej Fijałkowski nawiązał do realizacji konkursów ZIT w perspektywie 2014-2020, w ramach których wykorzystane zostały masterplany dla ścieżek rowerowych oraz parkingów P+R zawierające informacje gdzie infrastruktura powinna być budowana.

Nadmienił, iż kryteria konkursowe zostały opracowane w taki sposób, aby premiować projekty wspólne, uwzględniające połączenia międzygminne oraz odpowiadające na potrzeby metropolii uwzględnione w masterplanach. Analogicznie w perspektywie finansowej 2021-2027+ przygotowując kryteria konkursowe będziemy bazować na SUMP. Zaznaczył, że musimy operować na wskaźnikach określonych w tabeli 12. *Tabela wskaźników produktu i rezultatu*, gdyż takie wskazuje FEM 2021-2027. Zaproponował uzupełnienie rozdziału *Cel 2. Poprawa jakości przestrzeni* o zapisy wskazujące na potrzebę określenia właściwych kryteriów dla wyboru projektów, tak by wpisywały się one w cele polityki mobilności.

Odpowiedź: Pani Anna Sikora zasugerowała, aby w Strategii ZIT nie operować kategoriami

dróg, gdyż z punktu widzenia mieszkańca nie ma znaczenia kto jest zarządcą drogi.

- 8) **Pan dr hab. Wojciech Dziemianowicz** przedstawił komentarz odnośnie map w syntezie diagnozy Strategii ZIT. Zasugerował, aby usunąć na mapach kontur wskazujący Warszawski Obszar Funkcjonalny. Z punktu widzenia realizacji problemów określonych w Strategii ZIT Warszawski Obszar Funkcjonalny nie ma znaczenia.

Odpowiedź: **Pan Piotr Bobruk** postulował utrzymanie prezentacji danych na mapach z uwzględnieniem konturu Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego, gdyż w ten sposób nawiązujemy do kontynuacji działań z perspektywy finansowej 2014-2020 z uwzględnieniem powiększenia obszaru działania. Ponadto obraz wskazuje specyfikę obszaru, jego zróżnicowanie. Potrzeby gmin spoza Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego są inne i musimy to uwzględniać zarówno w badaniach jak i w zapisach dokumentów strategicznych.

Pan prof. dr hab. Tomasz Komornicki nawiązał do badań, z których wynika, iż granica wschodnia Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego pokazuje zróżnicowanie warunków i możliwości na rynku pracy. Być może celem ZIT-u jest m.in. przełamanie tego zróżnicowania.

Pan dr Mirosław Grochowski nawiązał do przeprowadzonej analizy dotyczącej zmian jakie zaszły w gminach regionu warszawskiego stołecznego w ciągu ostatnich 20 lat. Obraz tej analizy jest dużo bardziej złożony: pasmo południowo-zachodnie rozwija się coraz bardziej intensywnie. Mieszkańcy niektórych gmin zlokalizowanych na wschodzie odstępują od codziennych dojazdów do pracy lub szkoły do Warszawy, znajdują zatrudnienie na miejscu. W niektórych gminach obszaru pojawiło się zjawisko starzenia się społeczeństwa wynikające z faktu, iż mieszkańcy przeprowadzają się do podwarszawskich gmin po zakończeniu najbardziej intensywnego etapu w swoim życiu zawodowym. Widoczne jest zróżnicowanie w zależności od lokalizacji, np. w gminach zlokalizowanych wzdłuż linii kolejowych procesy wyglądają odmiennie w porównaniu z pozostałymi gminami.

- 9) **Pan dr Mirosław Grochowski** zgłosił prośbę o zmianę nazewnictwa *Demografia* na *Sytuacja społeczno-demograficzna* w podrozdziale 1.1. *Społeczeństwo*.

Odpowiedź: uwaga została uwzględniona.

- 10) **Pan dr Mirosław Grochowski** zwrócił uwagę na problem skali i w związku z tym różnego spojrzenia na politykę rozwoju przez poszczególne podmioty. Na tej podstawie zgłosił propozycję, aby na potrzeby przyszłego wieloszczeblowego zarządzania w metropolii warszawskiej stworzyć „ruszt analityczny” w oparciu o skalę krajową, skalę regionalną oraz skalę metropolitalną. Będzie to przydatne i praktyczne narzędzie do porządkowania

Dofinansowane przez
Unię Europejską

wniosków, projektów i przygotowania interwencji publicznej.

- 11) **Pani Maria Andrzejewska** nawiązała do kwestii środowiskowych uwzględnionych w diagnozie do Strategii ZIT. Czy są zaplanowane do realizacji inne działania dotyczące środowiska odpowiadające na problemy, z którymi niebawem będziemy musieli się mierzyć – wykraczające poza obszar mobilność/efektywność energetyczna? Na przykład odpowiadające na problem dostępności wody.

Odpowiedź: Pan Maciej Fijałkowski poinformował, że zagadnienia środowiskowe będą omawiane szerzej przy pracach nad SRMW. W Strategii ZIT skupiamy się na tych działaniach, które możemy finansować w ramach instrumentu ZIT.

- 12) **Pani Maria Andrzejewska** zapytała o dane uwzględnione w tabeli 3. *Średni udział budynków użyteczności publicznej oraz mieszkań komunalnych będących pod zarządem JST, które wymagają termomodernizacji, stan na październik 2022 r.* Czy faktycznie tylko ok 24% budynków pomocy społecznej wymaga prac termomodernizacyjnych?

Odpowiedź: Pan Piotr Bobruk poinformował, że dane te wynikają z odpowiedzi na ankietę do diagnozy skierowaną do JST RWS jesienią 2022 r. Wyraził nadzieję, że w pracach grupy tematycznej do SRMW *Metropolia zrównoważona* kwestie środowiskowe będą dogłębnie przeanalizowane.

- 13) **Pani Beata Piekutowska** przedstawiła spostrzeżenia z punktu widzenia osoby realizującej projekty współfinansowane z UE. Powiązanie inwestycji strategicznych z tym, co będzie realizowało miasto, jest wskazane. Zapisy dokumentów strategicznych będą przeniesione do regulaminów konkursów. Dodała, że kryteria konkursowe będą miały przełożenie na realizowane projekty. Właściwe, czytelne, nie budzące wątpliwości opisanie regulaminów i kryteriów będzie kluczowe.

Pan Maciej Fijałkowski potwierdził, że w praktyce najbardziej kluczowe będzie właściwe opracowanie kryteriów konkursowych, które wymagają akceptacji Instytucji Zarządzającej i Komitetu Monitorującego.

- 14) Opinie, komentarze i uwagi zgłoszone przez członków Rady Metropolitalnej drogą elektroniczną we wskazanym wcześniej terminie zostaną ujęte w zbiorczym zestawieniu, które zostanie upublicznione.

3. Głosowanie Stanowiska nr 4/2023 Rady Metropolitalnej w sprawie Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla metropolii warszawskiej 2021-2027+.

Na podstawie §21a Statutu SMW Rada Metropolitalna zaopiniowała pozytywnie projekt Strategii

Dofinansowane przez
Unię Europejską

ZIT (11 głosów „za”, 1 głos wstrzymujący się. Zespół projektowy został zobowiązany przekazać Zarządowi SMW rekomendacje Rady Metropolitalnej zgłoszone podczas posiedzenia. Stanowisko nr 4 uwzględniające rekomendacje stanowi załącznik nr 3 do Protokołu.

4. Sprawy różne.

Pan Andrzej Rybus-Tołłoczko poprosił o planowanie kolejnych terminów posiedzeń Rady Metropolitalnej z wyprzedzeniem.

Odpowiedź: Pan Maciej Fijałkowski poinformował, że ustalimy harmonogram działań na III i IVQ 2023 i prześlemy propozycje terminów kolejnego posiedzenia Rady Metropolitalnej.

Na tym zakończono Posiedzenie Rady Metropolitalnej.

Protokolanci

Przewodniczący Rady Metropolitalnej

Edyta Pietr
Małgorzata Łukasik

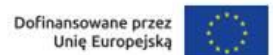
Maciej Fijałkowski

Załączniki

Załącznik nr 1: lista obecności wraz z informacją o głosowaniu.

Załącznik nr 2: Prezentacja dot. projektu Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla metropolii warszawskiej 2021-2027+.

Załącznik nr 3: Stanowisko nr 4/2023 Rady Metropolitalnej w sprawie Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla metropolii warszawskiej 2021-2027+.

**LISTA OBECNOŚCI CZŁONKÓW RADY METROPOLITALNEJ
na Posiedzeniu w dniu 19 czerwca 2023 roku**

Lp.	Imię i nazwisko	Obecność	Stanowisko 4
1	Andrzejewska Maria	obecna	ZA
2	dr hab. Dziemianowicz Wojciech, prof. UW	obecny	ZA
3	Fijałkowski Maciej	obecny	ZA
4	Górski Aureliusz	obecny	ZA
5	dr Grochowski Mirosław	obecny	ZA
6	prof. dr hab. Komornicki Tomasz	obecny	ZA
7	Lublińska-Kasprzak Bożena	obecna	ZA
8	Piekutowska Beata	obecna	ZA

9	Raboszuk Wiesław	nieobecny	
10	Rybus-Tołłoczko Andrzej	obecny	ZA
11	Sikora Anna	obecna	ZA
12	prof. dr hab. Szulczewska Barbara	obecna	ZA
13	dr hab. Wachowiak Piotr, prof. SGH	nieobecny	
14	Agnieszka Buła- Kopańska w imieniu dr Marcina Wajdy	obecna	WSTRZYMUJE SIĘ
15	Wygnański Jakub	nieobecny	
16	dr Żuber Piotr	nieobecny	

